Чек-лист

Порядок реагування та відповідальність керівника закладу освіти на булінг, протидії домашньому насильству

Безпечне і здорове освітнє середовище – сукупність умов у закладі освіти, що унеможливлюють заподіяння учасникам освітнього процесу фізичної, майнової та/або моральної шкоди, зокрема, внаслідок недотримання законодавства щодо кібербезпеки, захисту персональних даних,шляхом фізичного та/або психологічного насильства, експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, приниження честі, гідності, ділової репутації (булінг (цькування), поширення неправдивих відомостей тощо), пропаганди та/або агітації, у тому числі з використанням кіберпростору.

Булінг (цькування) – діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

За ст. 30 ЗУ "Про освіту" у закладі освіти мають бути розроблені та оприлюднені:

- правила поведінки здобувача освіти в закладі освіти
- план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню)
- порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу в закладі освіти
- порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі освіти та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування)

Керівник закладу освіти видає наступні **накази:**

- наказ про призначення відповідальної особи з питань запобігання і протидії домашньому насильству та булінгу (за потреби внести зміни)
- наказ про створення та склад комісії на постійній основі з розгляду випадку булінгу (цькування): голова комісії – керівник ЗЗСО, заступник голови, секретар та не менше ніж 5 членів (педагогічні працівники, практичний психолог та соціальний педагог відповідно до штатного розпису, начальник ССД Барської міської ради Предиткевич Л.В., представники КУ «Центр надання соціальних послуг» Барської міської ради, практичний психолог відділення соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю Корецька О.А., завідувач відділу спеціалізованої

служби первинного соціально-психологічного консультування осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі Смотрицька Л.К.)

У разі **виявлення булінгу працівник закладу** має:

- Вжити невідкладних заходів для припинення небезпечного впливу
- За потреби надати домедичну допомогу та викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги для надання екстреної медичної допомоги
- Звернутись (за потреби) до територіальних органів (підрозділів) Національної поліції України
- Повідомити керівника закладу освіти та принаймні одного з батьків або інших законних представників малолітньої чи неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування)

У разі **отримання заяви або повідомлення** (в усній формі) **про випадок булінгу** (цькування) **керівник закладу освіти** діє згідно чинного законодавства :

- невідкладно у строк, що не перевищує однієї доби, повідомити територіальний орган (підрозділ) Національної поліції України, принаймні одного з батьків або інших законних представників малолітньої чи неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування);за потреби викликає бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги для надання екстреної медичної допомоги
- повідомити службу у справах дітей з метою вирішення питання щодо соціального захисту малолітньої чи неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування), з'ясування причин, які призвели до випадку булінгу (цькування) та вжиття заходів для усунення таких причин;
- повідомити центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді з метою здійснення оцінки потреб сторін булінгу (цькування), визначення соціальних послуг та методів соціальної роботи, забезпечення психологічної підтримки та надання соціальних послуг;
- скликати засідання комісії з розгляду випадку булінгу (цькування) не пізніше ніж упродовж трьох робочих днів з дня отримання заяви або повідомлення.

В кожному закладі освіти має бути Журнал реєстрації фактів виявлення (звернення) про вчинення домашнього насильства за ознакою статті (за визначеним зразок).

Інформаційно-просвітницькі заходи з питань запобігання та протидії насильства стосовно дітей та за участю дітей, булінгу передбачають залучення **усіх учасників освітнього процесу**. Серед яких основними є:

- інформаційний куточок, сайт навчального закладу , де розміщено

телефони Національної дитячої «гарячої» ліній **116 111** (з мобільного) та 0 800 500 225 (зі стаціонарних) та Національної «гарячої» лінії з попередження домашнього насильства, торгівлі людьми та гендерної дискримінації **116 123** (з мобільного); Гаряча телефонна лінія щодо булінгу – **116-000**(з мобільного); номер телефону **1547** Урядової гарячої лінії з попередження домашнього насильства; телефон безоплатної правової допомоги, Єдиного контакт-центру **0 800 213 103**. Діти мають право безоплатно отримати послуги адвоката (складання заяв, представництво в суді); банер з гіперпосиланням на офіційний веб-сайт системи Безоплатної правової допомоги (https://legalaid.gov.ua/). Банери для розміщення знаходяться за посиланням: http://bit.do/legalaid.Карпе

- тематичні години спілкування (виховні години), акції, флешмоби, квести і т.п., в т.ч. проведення щорічної Всеукраїнської акції «16 днів проти насилля» (з 25 листопада по 10 грудня);
- зустрічі з працівниками поліції для учнів шкіл щодо роз'яснень їхніх прав під час звернень до відповідних органів та установ у випадку намагання батьків чи родичів скоїти відносно них насильства або вчинити інші протиправні дії;
- батьківські збори, тематичне консультування батьків (офлайн та онлайн)

Отже, керівник закладу освіти забезпечує створення у закладі освіти безпечного освітнього середовища, вільного від насильства та булінгу (цькування).